

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

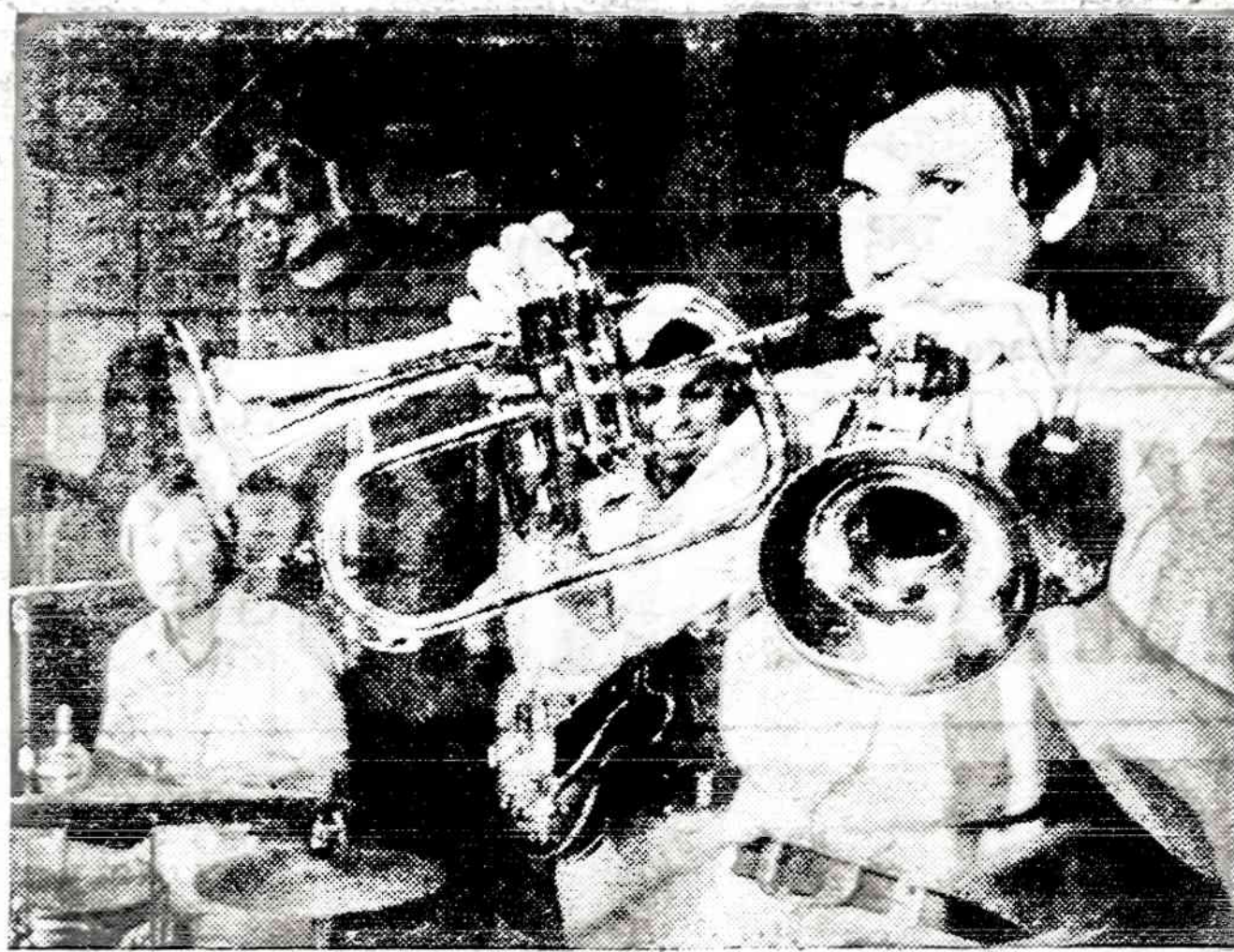
Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausią mokslą žinių populiarus perteikimas
JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

UŽBĖGIMAS LIGAI UŽ AKIŲ -

TIKRIAUSIAS GYDYMAS

Pradėjimė rūpintis ligos apsauga — tada tikrai sveikesni būsimė.
Mediciniškas reikalavimas

Apsauga nuo ligų yra vienas iš vienintėlis tikras būdas kuo mažiau sirgti, rečiau sirguliuoti ir greičiau pasveikti. Vienas svarbų apsaugos nuo ligų yra vertesnis už centnerį gydomos. Tad visi nedelsdami persitvarkykime savo gyvenimą taip, kad pajėgtume dabar visus kamuojančių ligų galimai daugiau išvengti ir senatviškumo reiškinius kuo ilgiau ir kuo toliau nuo savęs atitolinti. Štai, moteris skundžiasi, kad jos vyras buvo sveikas kol dirbo, o dabar į pensiją išėjęs nustojo valgyti, pradėjo vietos namuose nerasti ir visai ėmė galvos netekti. Matom, kad ne tik dirbti reikia, bet ir protingai valgyti, reikiamai ilsėtis ir sveikai gyventi dar prieš išeinant pensijon. Tada tik senatvė bus malonesnė. Nėgana vien dolierys krauti sveikatą prarandant, nes nieko nešildys dolierys, jei sveikata bus tiek verta, kad tik graboriui atiduoti.

Charles Lewis, 25 m. iš Flint, Mich., išmoko vienu sykio pūsti du muzikos instrumentus. Jo orkestras dažnai groja įvairiose šventėse, nors visi nariai yra mėgėjai. Patys Lewis yra inspektorius General Motors fabrike.

Marylando valstybėje šiomis dienomis buvo suvažiuavę senais žmonėmis besirūpiną gydytojai — American Geriatrics Society nariai. Tame ty gydytojų suvažiavime gyd. Reichel tvirtino, kad jau nuo 1969 metų Amerikoje imta daugiau rūpintis senesniems pagalba. Naujieji gydytojai įtaigiami mokytis savus pacientus apsaugos nuo senatvės žmogų kamuojančių ligų. Vis daugiau dabar medicina sužino apie apsaugos nuo ligų priemones.

Patys žmonės turi irgi imti save nagan

Tik žmonėms reikia pildyti gydytojo patarimus, o ne pro pirštus į juos žiūrėti vien tablete pasitikint. Didžiosios giltinės šiame krašte yra trys: tai širdies ligos, vėžys ir strokas (kitai sakant, apopleksija su vienos kūno pusės paralyžium dėl kraujo išsiliejimo smegenyse ten arterijai plyšus).

Prieš širdies ligas ir prieš stroką — paralyžių turima ap-

DARIJAUS - GIRĖNO SKRIDIMO Į LIETUVĄ 40 METŲ SUKAKTIS

Povilo P. Dargio, SLA Prezidento kalba, pasakyta per radiją 1973 m. liepos 1 d. Pittsburgh, Pa.

Mūsų nemirtingųjų, sparnuotų patarnavimą, nes visas pasaulis didvyrių, Dariaus ir Girėno, jis turėjo prąga išgirsti apie prieš 40 metų atliktas žygis patatė juos šalia to laiko viso pasaulio garsiųjų vyrų, o Lietuvai jie atnešė neapsakomos vertės

saugos priemones. Reikia vengti dviejų didžiųjų blogių: rūkymo ir padidinto kraujospūdžio. Jie du veda prie ankstybos širdies ligos ir prie paralyžiaus dėl smegenyse kraują išsiliejimo — stroko. Taip pat ir nuo kitų blogių gydytojas turi saugoti savus pacientus, norėdamas, kad jie nesirgtų peranksti širdimi ir stroku. Tost kitos blogybės, kurių pacientai turi vengti yra septynios. Tai: nutukimas, tai per daug gausūs baltyminių riebalų kiekis kraujyje (hyperlipoproteinemia), tai per gausus cholesterolio kiekis kraujyje, tai per daug kitokių riebalų — vadinamų trigliceridais — kiekis kraujyje, tai cukraligė, tai ne veiklumas ir pagaliau, savu darbu nepasitenkinimas. Iš visų tų devynių: dviejų virš minėtų stipriųjų ir septynių čia pasakytų mažųjų negerumų — vienas yra pats svarbiausias širdies ligų prišaukėjas — tai pakeltas kraujospūdis (hypertension).

Kova galima su liga — tik mes patys jį stokime

Su kraujospūdžio pakilimu daugumoje atvejų gydytojas gali labai gerai kovoti. Tik reikia turėti žmonišką pacientą, kuris klausia ir pildo gydytojo patarimus, nurodymus. Visi kiti virš minėti negerumai irgi svarbu sutvarkyti ir kuo anksčiau juos esant pas žmogų reikia susekti. Ypač yra pavojus vaikams tų tėvų, kurie turi cukraligę ir perriebų kraują. Čia klausymas ir pildymas gydytojo patarimų gali žmones apsaugoti nuo perankstybos širdies, negerovės. Dabar tinio gydytojo pirmi du svarbiausi darbai yra ankstybas susekimas ligos ir apsaugojimas žmonių nuo perankstybių negerovių.

Visi senstame, tik ne visi vienodai niekais virstame

Visi pamažu senstame, bet ne visi vienodai stipriai galvos netenkame. Čia daug veiksnių kiekvieną iš mūsų veikia. Vienas greičiau be galvos lieka, kitas — net iki šimto metų savo amžiaus guvus ir protingas lieka. Susekta, kad pirmas — sistolinis pakeltas kraujospūdis greitina smegenų susinešiojimą. Toks žmogus greičiau ima nykti, greičiau pradeda nesorientuoti savame gyvenime. Tokio smegenų celės greičiau ima senti — nykti. Čia dar blogai veikia žmogaus smegenis padidintas kraujo riebumas ir rūkymas.

Žinoma, kaip ir jaunesnieji, senesnieji gali susirgti proto ligomis. Tokiems, žmoniškai, apilinka yra vienas geriausių vaistų. Už tai kurkime naujas ir

tautai jie pirkė didžiausią kainą — paaukodami savo gyvybę. Jei savo gyvybę žmogus aukoja kam nors, tai reiskia, kad jis tam reikalui neturi meilės ribų. Darius ir Girėnas pamokė mus, visiems laikams, kaip savo tautą reikia mylėti.

Mes galime sudėti daug milijonų, bet jais nenupirksime tos garbės, kurią syteikė Darius ir Girėnas, aukodami save taip reikalingam žygiui. Taigi, šių galingųjų arų lizdai, kuriuos amžiais minės mūsų tautos žmonės, kas gyvenimo kova už būvį. Nežiūrint kur jie keliavo, ką jie darė, savo širdyse jie nešiojo tą didįjį prisakymą: "Viskas Tau, Jaunoji Lietuva".

Jie neieškojo sau naudos, o atliko tik aukštąją pareigą, pridedami prie pareigos visą savo turtą, širdį ir neribotą meilę gimtajai žemei.

Jie pakyla virš žiaurais ir klastingo Atlanto, kad jį nugaltų. Su jais drauge lekia visų lietuvių širdys ir troškimai. Lietuvoje visa tauta laukia didvyrių...

Du narsūs lakūnai nežino, kad jie skrenda į paslaptingąją didvyrių karaliją...

Vos kelios valandos iki tikslų, iki jų gyvenimo galo ir mūsų tautai didžiojo triumfo. Bet palista jų galingojo likimo sparnai ir įvyksta baisioji tragedija, kuri giliai paliečia visą pasaulį, o ypatingai lietuvių tautą.

Kiekvieno didvyrio galas yra išsidėjimas gyvenimo — mirtis. Dariaus ir Girėno žygis da Vol. 14, No. 24, June 27, 1973. I vė negestamos tėvynės meilės

pavyzdį kartą kartoms ir patvirtino tą tiesę, kad tėvynės meilė yra galingesnė už mirtį.

Darius ir Girėnas išvyko iš Lietuvos kaimo vaikais, o grįžo į savo žemę legendariniais didvyriais, kurių žygis padarė amžiams nemirtingus jų vardus.

Laimingi tėvai, kurie išauklėjo tokius vaikus, laiminga tauta, kuri susilaukė tokių sūnų, kurių darbus įrašo visi savo širdyse.

Nors palūžo jų sparnai, nors buvo jų gimtasis kraštas. Todėl jie tapo savo tautos giesmė, daina, ir niekuomet neužbaigta poema ar simfonija...

Kas gi jie buvo? Jie buvo mūsų kaimo šiaudinės pastogės, kas gyvenimo kova už būvį. Nežiūrint kur jie keliavo, ką jie darė, savo širdyse jie nešiojo tą didįjį prisakymą: "Viskas Tau, Jaunoji Lietuva".

Jie neieškojo sau naudos, o atliko tik aukštąją pareigą, pridedami prie pareigos visą savo turtą, širdį ir neribotą meilę gimtajai žemei.

Jie pakyla virš žiaurais ir klastingo Atlanto, kad jį nugaltų. Su jais drauge lekia visų lietuvių širdys ir troškimai. Lietuvoje visa tauta laukia didvyrių...

Du narsūs lakūnai nežino, kad jie skrenda į paslaptingąją didvyrių karaliją...

Vos kelios valandos iki tikslų, iki jų gyvenimo galo ir mūsų tautai didžiojo triumfo. Bet palista jų galingojo likimo sparnai ir įvyksta baisioji tragedija, kuri giliai paliečia visą pasaulį, o ypatingai lietuvių tautą.

Kiekvieno didvyrio galas yra išsidėjimas gyvenimo — mirtis. Dariaus ir Girėno žygis da Vol. 14, No. 24, June 27, 1973. I vė negestamos tėvynės meilės

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS.

"GOOD NEWS" BULLETIN

"Increased earnings" for all new and existing certificate savings accounts at Standard Federal Savings goes into effect on July 1, 1973.

This means our 6% savings certificate will now yield 6.27% annually on interest compounded daily for one year.

For customers of our 5 1/4% savings certificate, the yield increases to 6% on interest compounded daily during a one-year period.

Customers of our 5 1/4% savings certificate will earn 5.47% on interest compounded daily for one year.

These new top yields are reason enough to save with us.

Standard Federal Savings. Looking out for your interest since 1909.

Assets over \$190,000,000 Reserves over \$16,500,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO
CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE 847-1140

FOUNDED 1909

INTEREST COMPOUNDED DAILY ON ALL CERTIFICATE ACCOUNTS / Deposits received by the 10th of the month earn interest from the 1st if the funds remain on deposit to the end of the interest period. Deposits after the 10th earn from date of receipt.

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4th, the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

BALSAS IŠ MINIOS

Rašo P. P. Detroit, Mich.

Paprastas eilinis minios žmogelis bevertydamas pageltusius istorijos knygų lapus ir spaudos puslapius, randa, kad Sokratas mokė graikus taip: gyvenimas nevertas gyventi, jei jis liks nenagrinėtas. Todėl ir mes nors prieš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ateinančią IV-jį seimą, ateikime į protą ir pažvelkime į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ne liežuvių ir plunksna sukurtus įvairiausius stebuklingus mitus, neturinčius nieko bendro su gyvenimo tikrove. Ne liežuvių ir plunksna sukurti mitai liudys ateinančioms kartoms apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atliktų darbų vertę, bet kaimietišku blaivių protu padaryti apčiuopiami faktai.

1973 m. gegužės mėn. 7 d. "Drauge" Nr. 107 p. Balys Raugas savo straipsniuose "JAV LB VI Taryba baigė prasmingus darbus" tarp kitko rašo:

"Platesni žingsniai, drąsesni mostai ir sparnotesni polėkiai paženklino paskutinių trejų metų JAV LB veiklą. Planingumas, rūpestis, įžvalgumas ir patvarumas sąžiningai lydėjo šeštąsias tarybos planavimus ir nutari-

mų vykdymus nuo pirmosios šios tarybos sesijos, įvykusios 1970 m. spalio mėn. 28-29 d. Clevelande, iki pat paskutiniosios vykusios balandžio 28-29 d. New Yorke.

Naujoms L. Bendruomenės darbų dienoms tautinio išsilikymo ir Lietuvos laisvinimo pastangų baruose vadovauti po gegužės 19-20 d. rinkimų jau ateis naujai išrinktoji septyntoji taryba, kuriai teks pratęsti nesibaigiančiųjų problemų sprendimą ir LB pagrindinių darbo vadovų išrikiavimą".

O dabar mielos "Naujienų" skaitytojos ir skaitytojai, kartu su p. Balys Raugu "pasidžiaukime ir pasidžiaukime" Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Jungtinių Amerikos Valstybių, Lietuvių Bendruomenės šeštąsias tarybos platesniais žingsniais, drąsesniais mostais, sparnutesniais polėkiais, planingumu, įžvalgumu, patvarumu ir taip toliau, kurie lydi ir neme-luotai kalba apie šeštąsias tarybos bendrą ir kitoms lietuvių bendruomenės apylinkėms Amerikoje.

Kadangi paprastas eilinis minios žmogelis yra detroitietis,

tad jis trumpai ir tik trumpai stabtelės tik prie Detroito lietuvių kolonijinės, Detroito Lietuvių Bendruomenės veiklos. Ir aš manau, kad tas Detroito lietuvių kolonijoje minimas klausimas bus bendras ir kitoms lietuvių bendruomenės apylinkėms Amerikoje.

Sv. Antano Lietuvių Romos Katalikų Parapijos aukštinio jubiliejaus proga, išleista su-kaktuviniame leidinyje 1920—1970 tarp kitko rašoma:

"Tik nuo 1940 metų, kada mokykloje atsirado angliškai kalbančių didesnė dalis, lietuvių kalbos vartojimas pasibaigė. Detroito Lietuvių Mokytojų draugijai prašant kun. (Sv. Antano L. R. K. parapijos klebonas P. P.) Boreišis gavo iš diocezijos leidimą lietuvių kalbos pamokoms Sv. Antano parapijinėje mokykloje, tačiau neatsirado mokinių, norinčių mokintis lietuvių kalbos (mano pabrūkta P. P.). Ir tai įvyko naujesiems

ateiviams įsikūrus šiame krašte 1952 m. Sesele, kaip lietuviškas, savo tautinę pareigą nuosirdžiai atliko. Nežiūrint, kad Detroito turėjom virš 40 lietuvių mokytojų profesionalų, neretai šeštadieninei mokyklai jų pritrūkdavo. Tada ateidavo talkom sesele, kurios dirbo tol, kol atsirasdavo, kas užima jų vietą: sesele M. Juozapina, sesele M. Leona, sesele M. Theophane ir sesele Kristina".

O Lietuvių Enciklopedijoje IV tome rašoma, kad naujieji ateiviai daugiausia susispietė prie Sv. Antano parapijos, ir ji yra lietuviškiausia iš visų trijų. Teisingai sena liaudies išmintis sako, kad tuščia bačka garsiai skamba.

JAV LB VI Tarybai vadovaujant, Sv. Antano Lietuvių Romos Katalikų parapijinė mokykla buvo visai uždaryta. Ir Sv. Antano Lietuvių Romos Katalikų parapijinės mokyklos 2-se klasėse buvo įrengta kavinė. Kavą gerti, tai ne lietuviškus kopūstus ar barščius srėbti, reikia ir tabako dūmą į plaučius įtraukti. Taip šiuo metu, senųjų ateivių lietuvių įkurtoje Sv. Antano Lietuvių Romos Katalikų parapijos mokykloje, kur seniesiems ateiviams lietuviams vadovaujant, buvo dėstoma lietuvių kalba, šiandien minimos mokyklos 2-se klasės išpyptų, cigarų ir cigarečių tabako dūmai raitosi palubais.

O likusias Sv. Antano Lietuvių Romos Katalikų parapijos mokyklos klases ištiko Trakų pilies likimas.

"Pelėsiais ir kerpe apaugus [aukštai, Trakų štai garbinga pilis! Jos aukštus valdovus užmigdė [kapai, O ji tebestovi dar vis. Bet amžiai bėga, ir griuvančios [sienos Kas dieną nyksta, apleistos ir [vienos!"]...

Taip jau yra ir šiandieną su Sv. Antano Lietuvių Romos Katalikų parapijos, bažnyčios ir parapijinės mokyklos įkūrėjais ir vadovais, nes ir juos, jau beveik visus užmigdė kapai amžinam miegui.

Š. m. gegužės mėn. 19 ir 20 d. įvyko JAV LB tarybos ir J. PLB seimą atstovų rinkimai. Tai yra ir mes detroitietis iš detroitiečių tarpo savo atstovus rinkome ir išrinkome J. PLB vadovybę.

Paprastas eilinis minios žmogelis prisimena dar tuos senus laikus, kada kaimietis žemaitis kalbėdavo: jei yra geras piemuo, iš jo bus geras ir vaikas; jei yra geras vaikas iš jo bus ir gaspadorius. Prisimenu, kaip ir aš tada norėjau būti geru piemeniu.

Kadangi mūsų detroitiečių išrinkti atstovai J. PLB vadovybę nesugebėjo pagal PLB lietuvių chartą būti JAV LB Detroito bendruomenės apylinkės geras vadovais, kaip tie detroitiečiai išrinkti atstovai galės vadovauti visam JAV LB ir PLB tinklui, paprasto eilinio minios žmogelio ribotas protelis neneša. O juk mes, detroitietis, rinkdami atstovus iš Detroito bendruomenės apylinkės J. PLB vadovybę, tą turėjome numatyti.

Motociklistas Ed Spencer iš Seattle, Wash., įtaisė prie šalmo propelerį, kuris jam važiuojant sukasi. Jis sako, kad propeleris padeda jam greičiau lėkti, nes truputį jį pakelia.

ROCKFORD, ILL.

Linksmesnė valandėlė

Grazios, veiksmingos, linksmos sukaktuvės. Ponų Pocių 25 metų vedybinio gyvenimo. Dvidešimtis penki metai, tai ne viena diena. Prabėgo nejuokiamos, Pergventos linksmos valandos, rūpestingos, siaubingos dienos. Šiandien Augustinas Pocius jau išėjęs į pensiją, lengvai be rūpesčių gyvena. Jo žmonelė prisirišusi prie įprasto darbo, nenori pasitraukti.

Tos linksmos sukaktuvės buvo Sv. Jono diena, birželio 24, Lietuvių klubo puošnioje salėje.

Dukrelės Rūtos iniciatyva tėveliams pagerbti, surengė, sukvietė svečius iš Rockfordo ir visų kampų. Apsilankė nemažai: Pocių seni draugai, nauji draugai ir pažįstami. Dr. Pareigis su žmona iš Moline, Ill., p. Razgaiciai ir sūnus iš Chicago, žinomas Leonauskas su draugais iš Chicago, Dr. Stibrys su žmona iš Chicago; mokytojas Skuodas ir žmona iš Dekalb, Jaunasis Daukšys su žmona ir senasis Daukšys su žmona iš Rockfordo; Juozas Kapačinskas

Jau šaukštai po pietų. Tad, mielos detroitietės ir detroitiečiai, leiskite man šį nekalta pasisakymą baigti senos liaudies išminties žodžiais: "Jei kvailių neatsirastų, ir protingam būtų prasta".

su žmona ir dukra iš Chicago, žmonės, bet šoko kaip jauni, Lietuvių klubo pirm. Juozas Ozuanis su žmona, vicepirm. Vacys Smatavičius su žmona ir kiti klubo direktoriai ir nariai. Kadangi Augustinas Pocius ėjo L. Klubo direktoriaus ir Balso 85 skyriaus pirm. pareigas, tad visi su mielu noru susirinko sukaktuvių proga pagerbti P. Pocius.

Drąsus žemaitis Augustinas atsitarnavęs Lietuvos kariuomenėje, dirbo Lietuvos saugumo policijos skyriuje, ant bėro žirgo valstybės reikalais skraidė man žinomais vieškeliais, kur šakiai, Sintautai, Lukšiai, Gelaudiškis ir kiti miesteliai.

Kaz. Rutkauskas pirmas pasveikino sukaktuvinius Pocius vardu visų svečių, kurie jau buvo ne vieng išmetę už p. Pocių sveikatą. Sveikinimo žodį tarė Dr. Pareigis, Dr. Plioplys, J. Bacevičius ir kiti. Muzikantų vadas lietuvis pranešė, kad pirmą valcą užtrauks dėl jubilijantų ponų Pocių. Grojo klumpakojį, Noriu miego ir kitus. Nors svečiai pusamžiai

prisimindami jaunus dienas. Mūsų ponios lietuviškas pasi-puošusios tikrai puikiai atrodė, o vaišių stalai apkrauti. Bonkos linksmybių vandenėlio, už tad visi buvo linksmi, draugiški. Įvairiausi skanūs valgiai klubo šeimininkių pagaminti. P. Struženė buvo vyriausia, Bonkos, užkandžiai nuo stalų neišnyko, užtat svečiai namo nesiskubino.

Susipažinau su mielu suvalkiečiu, tai buvo p. Laukaitis iš Chicago, draugiškas, iškalbus vyras.

Nors Pocių dukrelė Rūta surengė tą linksmą sukaktuvių puotą, kurios dalyviai nepamirš ilgą laiką, bet tėveliams liko visa atsakomybė.

Pocių dukrelei Rūtai ir p. Pociams ačiū, kad pakvietė.

Žvalgas

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atspindi pirmųjų lietuviškų knygų kėlas. Kietais viršeliais įrištos knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

Prof. Vaclovo Biržiškos SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJENOSE" su DILĖMIS NUOLAIDOMIS

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdių. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštų, atsiuntus čekį arba money order.

NAUJENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Philomena sako...

DOLERIAI TURI KOJAS, jie greit išėina ir nebegrižta. Jūsų doleriams reikia vado, kad jie nepaklystų.

Jūs jiems patarnaukite, nuneškite į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę. Tenai jūsų doleriai bus saugoj vietoj ir augsti nuosimčiai auklės naują dolerių šeimą.

Jūs dirbate, tegul ir jūsų doleriai dirba. Jei norite išgyti namą, turėti pakankamai lėšų vaikų mokslui ar senatvei, laikas dabar pradėti taupyti.

5%

Regular Passbook Account

5 1/4%

90 Day Passbook Accounts

5 3/4%

\$1,000 or more Savings Certificate (1 to 2 years)

6%

\$5,000 or more Savings Certificate (2 to 10 years)

CHICAGO

savings and loan association

6245 South Western Avenue 476-7575

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienos arba pasiunčiant čekį ar Money order tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Mes švenčiame 50 m. sukaktį
Mokame iki 6% Dividendus ir
dar duodame dovanų.

JEI PADESITE TAUPYMO SĄSKAITON \$100 ar daugiau, tai galėsite gauti šotį ir 4 stiklus.

JEI PADESITE \$500 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti padažo šildytuvą, žvakių, patarnavimų lėkštes, dėžutę dūonai, nerūdijamo plieno dubenį daržovėms maišyti, elektros laikrodį virtuvei ir daugelį kitų vertybių.

JEIGU PADESITE \$5,000 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti rankinius ir stalo laikrodžius, dakrono antklodę, foto aparatą, šildomą lėkštę, spingtuvą, elektros keptuvą, Corning kavinuką ir daugelį kitų vertybių.

VIENAI SĄSKAITAI VIENA DOVANA.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadienį nuo 9 iki 6 val. Penktadienį nuo 9 iki 7 val. vak., o šeštadienį nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$6.00
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	viename mėnesiui	\$2.00
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	Kanadoje:	
Dienraščio kainos:	metams	\$22.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:	pusei metų	\$12.00
metams	viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:		
metams	\$20.00	
pusei metų	\$11.00	
Orderiu kartu su užsakymu.		

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Vatikano Rytų politika

Praeitą savaitę Naujienose buvo baigtas spausdinti V. Karoso įdomus rašinys, nagrinėjantis Vatikano Rytų politiką. Tai buvo atsakymas tuo pačiu klausimu Drauge pasisakiusiam J. Draugeliui. V. Karosas kreipėsi į Draugą, prašydamas vietos atitaisyti ir patikslinti Draugelio skelbiamus netikslus tvirtinimus, bet Draugas neleido jam tuo reikalu marionų laikraštyje pasisakyti.

Lietuvių tautos ir valstybės likimu susirūpinusieji mūsų tautiečiai labai atidžiai skaitė V. Karoso samprotavimus. Jis surinko didelę daugybę faktų ir juos dėstė tinkamoje aukštumoje, kad surinkti faktai priverstų galvoti kiekvieną skaitytoją. Faktai buvo tikslūs, išvados logiškos, bet prie pabaigos mums atrodo, kad studijos autorius išvadas darė faktų pilnai neįvertindamas.

V. Karosas mano, kad pačioje Lietuvoje organizuojami protestai jokios naudos lietuviams neatnešė. Jungtinės Tautos ir tai neatkreipusios reikalingo dėmesio, o Brežnevas net nesitėikė atsakyti. Sovietų valdžia atkreipusi dėmesį į žydų protestus, bet neatkreipusi dėmesio į tikėjimo laisvės Lietuvoje siekusių reikalavimus. Jis išmetinėja Amerikos katalikams, kad jie net nepajėgė suorganizuoti didesnių mitingų, kuriuose būtų reikalaujama tikėjimo laisvės rusų pavergtoje Lietuvoje.

Mums atrodo, kad p. Karosas, faktus gana tiksliai mėgstas nustatyti, šiuo atveju neparodė reikalingo kruopštumo. Karosas klysta, jeigu jis mano, kad 17,000 parašų rinko tik tiktai Lietuvos katalikai. Paskutiniu metu atėjusios žinios sako, jog tai būta ne vien katalikų, bet visų lietuvių organizuotas darbas. Reikia neužmiršti, kad parašai buvo surinkti tik tiktai dviejuose Lietuvos apskrityse, būtent, Prienuose ir Alytuje. Turint galvoje dabartinės Lietuvos gyvenimo sąlygas, kada komunistai kelia kojas į kiekvieną lietuviško gyvenimo užkappį, nepastebėtiems vien tik tiktai katalikams surinkti tiek parašų neįmanoma. Parašus dėjo ne vien tik tiktai katalikai. Parašus dėjo kiekvienas lietuvis, nepatenkintas sovietų valdžios spauda. Parašus dėjo kiekvienas, kuriam rūpėjo pagrindinės kiekvieno piliečio teisės.

Be to, parašų rinkimo ir išsiuntimo organizavimas buvo dar sudėtingesnis reikalas. Reikia neužmiršti, kad Lietuva ne tik pavergta, bet ji yra net dviem geležinėm sienom apsupta. Praėjus vieną sieną, iš vakrų galima patekti Čekoslovakijon ir net Lenkijon, bet vienos sienos perėjimu Lietuvon patekti neįmanoma. Pavergtos

MŪSŲ RŪPESČIAI IR UZDAVINIAI

KO TRŪKSTA MŪSŲ JAUNIMUI

P. STRAVINSKAS

(Tęsinys)

III. — DVASINĖS KULTūros STOKA

Ir vėl kreipiu skaitytojo dėmesį į Houston Policijos De-

partamento humoristines (tik ne "humanistines", kaip šio str. II dalyje klaidą buvo atspausdinta, o į humoristines taisykles, kur juokų forma pasakyta daug tiesos — kaip te-

Lietuvos sienas labai stropiai saugo rusai. Patekus Lenkijon ar Rytų Vokietijon reikia pereiti dar vienas komunistinis kostūvas. O vis dėlto Prienų ir Alytaus lietuvių sugebėjo ne tik surinkti 17,000 parašų, bet juos išgabenti iš rusų kontroliuojamos teritorijos. Jau tas faktas, kad iš pavergtos Lietuvos Jungtinių Tautų sekretorius gavo 17,000 parašų protesto peticiją yra reikšmingas. Šis faktas nuskambėjo po visą pasaulį. Jis pasakė laisvės siekiančiai žmonijai, kad už geležinės uždangos ne viskas tvarkoje; kad mažai lietuvių tautai okupantas neduoda pagrindinių kiekvieno piliečio teisių.

Ponas Karosas mano, kad tiktai parašus davusieji lietuviams nukentėjo. Nieko jie negalėjo pačioje Lietuvoje, nieko jiems nepadėjo ir Amerikos katalikai. Šiandien būtų sunku pasakyti, ar protestai ir pagrindinių teisių reikalavimai buvo toki jau bereikšmiai. Kiekvienas protestas prieš tironiją nėra bereikšmis. Kiekvienas toks protestas yra smūgis okupantui. 17,000 žmonių protestas negali būti bereikšmis. Jis neprivertė tirono pasitraukti, bet jis pranešė pačiam tironui ir visam pasauliui, kad dviejuose Lietuvos apskrityse yra 17,000 nepatenkintų žmonių. Jis taip pat okupantui priminė, kad visoje Lietuvoje nepatenkintų žmonių skaičius yra dar didesnis.

Okupantas nuo vieno protesto nesitrauks. Jis nebėgs nuo dviejų ir trijų panašių protestų. Bus ir toks smūgis, kuris jį apsvaigins. Nepatenkintų ir protestuojančių skaičius kiekvieną dieną auga. Okupantas stengiasi įtikinti juos, kad jie neprotestuotų ir dirbtų. Dirbtų nepaprastu tempu, bet lenktyniaudamas, su savo darbu draugu besirūgdamas. Bet jis nelenktyniauja. O ta "socialistinė", ir net "komunistinė" sistema yra tokia, kad be lenktynių nėra ir duonos. Jos nėra šiais metais, jos truks ir ateinančiais.

Netiksliai mūsų nuomone, p. Karosas ir Vatikano vertėna. Jis kalbėdamas apie protestų nesimą Amerikoje, rašė: "Atsakymas yra labai nesudėtingas. R. K. Bažnyčia yra tvarkoma autokratiniais pagrindais, panašiai kaip kariuomenė. Kol nėra įsakymo iš vyriausiosios būstinės, patvirtinto karo vado, tai visa kariuomenė, nuo generolo iki eilinio kareivio, nieko neveikia". (Naujienos, 1973 m. birž. 25 d., 2 psl.). Kad Romos katalikų bažnyčia yra tvarkoma autokratiškai, tai visi žino. Bet, kad josios kareiviai būtų autokratai, tai neteisybė. Autokratiškos tvarkymo teisės yra apribotos, o bažnyčios nariai visą eilę klausimų patys sprendžia. Jeigu buvo surinkta 17,000 parašų, tai kaip galima tvirtinti, kad neįmanoma. Jeigu visa eilė lietuvių dvasiškųjų "tarybinėje" Lietuvoje padėti ir kalėjimą arba išsiųsti prievartos darbams, tai vis dėlto kas nors juda.

Okupanto neveiksime nuolankumu ir visiškų rankų nuleidimu. Okupantas bus įveiktas, kai visi pavergtieji reikės prieš jį protestą, o kai laisvėje gyvenantieji panaudos kiekvieną progą spaudimui daryti prieš visas okupanto pastangas. Jeigu nebuvo laisvame pasaulyje daugiau protestų prieš persekiojimą Lietuvoje, tai kalti ne tik "autokratiniai generolai", bet kalti visi lietuviai.

vai gali "išsiaukti" savo vaikus nusikaltėliams ar šiaip ne dorais žmonėms.

Tų "taisyklių" 3-ias "straipsnis" "pataria" tėvams niekuomet neduoti savo vaikui dvasinio išauklėjimo, o "palaukti", kol jam suėis 21-ri metai, gi po to leisti "jam pačiam apsispręsti".

Taip daugelis amerikiečių tėvų ir daro. Todėl ir turi Amerika "gražius" tokio vaikų auklėjimo vaisius. Tokius "gražius", kad ne kokie jos priešai Amerikos šmeižėjai, o jos žymieji valstybininkai, veikėjai, teisinės tvarkos darbuotojai ir gynybai Amerikos visuomenę vadina tiesiog "kriminaline visuomene".

Apie nusikaltstamumą Amerikoje esu jau rašęs 1972 m. Sėjos Nr. 3 (straipsny "Nusikaltimų liepsnose", redaktoriui sušvelninus antraštę į "Nusikaltimų bangose"), taip pat ir 1973. VI. 23 d. Naujienose (str. "Šių dienų jaunimas"). Ten pasisakiau šiek tiek ir dėl mūsų lietuviškojo jaunimo. Todėl čia tik primenu, ką jau esu rašęs anksčiau ir kreipiu dėmesį į mano nuomonę, didelę jaunimo, taip pat ir mūsų jaunimo neigiamybę — tai į jo dvasinės kultūros stoką.

1) Kuo pasireiškia mūsų jaunimo dvasinės kultūros stoka?

Apskritai imant, ji pasireiškia mūsų jaunimo sumaterialėjimu, nesidomėjimu dvasiniu gyvenimu, jo vertybėmis; siekimu tik medžiaginių gėrybių, visokių patogumų ir linksmybių patenkinti savo medžiaginei prigimčiai. Tai jaunimo neturėjimas dvasinio išauklėjimo.

Kalbant konkrečiau, galima čia nurodyti blogais pavyzdžiais, kad ir mūsų katalikų, kas ar kitas krikščioniškas jaunimo organizacija, kurios nesidomi arba tik labai mažai besidomi netgi religine kultūra (jų vardai visiems žinomi). Toliau, kone visi mūsų jaunimo nesidomėjimas jokia politinė filosofija ar doktrina, dargi jo grymasis ir didžiulysis savo "nepolitiškumu", "nepartiškumu" irgi rodo jo dvasinės kultūros stoką, nes gi politinė veikla yra idėjinė, kuria ir domisi visi dvasinės kultūros turį žmonės, ypač gi idėjinis jaunimas.

Mūs jaunimo nesijungimas į lietuvių organizuotą gyvenimą (į jau rastas čia, Amerikoje, mūsų tautiečių draugijas, taip pat ir į vad. "naujųjų ateivių" įsteigtąsias) irgi rodo jo, to jaunimo, nesidomėjimą idėja, dvasine kultūra.

Mūs jaunieji vis laikosi nuo

organizuotos mūsų visuomenės atskirai, dargi palaidai, lyg kokia bėspalvė jaunų žmonių miasė.

PLB Valdybos pastangos suorganizuoti "Bendruomenės rūmuose" PLB Jaunimo Sąjungą irgi, atrodo, sunkiai vyksta. Rezultatų dar beveik ir nematyti. O ir pačioje Liet. Bendruomenėje mūsų jaunieji reikišiai taipgi nelabai jau aktyviai. Tas buvo matyti, pvz., kad ir iš kandidatų į JAV LB Tarybą ar į PLB seimo atstovų sąrašus. Tų kandidatų būta daugiausia tik vyresniosios kartos, gi jaunųjų mažai. Kodėl? Kad, atrodo, jaunimas nelabai domisi nei pačia Bendruomene, ta mūsų šiaip ar taip idėjine organizacija.

Nesakau, kad mūsų visas jaunimas būtų toks sumaterialėjęs, visai neturįs dvasinės kultūros. Ne, turime savo jaunimo tarpe ir labai gražiai besireiškiančių sava idėjine veikla, kartu ir dvasine kultūra, jaunų žmonių, bet, manding, jų turime dar per mažai. Didelė jo dalis yra gerokai blankaus idėjinio veido, neturinti dvasinės kultūros.

2) Kodėl taip yra?

Rytų Institutas Neapolyje.

Romoje buvau apsisotęs vieno kultūringo ukrainiečio pensijone. Pas jį lankydavosi Neapolio rytų instituto direktorius, kurs anksčiau ilgai gyveno Suomijoje ir Lietuvos padėtį gerai žinojo. Ukrainietis mus supažindino. Aš apsidžiaugiau susitikęs su mums palankiu mokslo vyru. Jis pasiūlė man aplankyti jo vadovaujamą institutą, kuriame yra sukrautos apie visas rytų tautas įvairios žinios ir jų kultūriniai laimėjimai.

Nuvykęs į Neapolį, jis man parodė suomių ir latvių skyrius. Jie buvo pilni knygų, žurnalų ir žemėlapių su istorinėmis žiniomis. Užėjom į Lietuvos skyrių. Trys nedideli kambariai su tuščiomis lentynomis... Buvo tik viena knygpalaitė — prancūzų kalba: "L'Art rustique de Lithuanie". Atseit Lietuvos primityvus menas.

Tuo metu direktorius pasiūlė ir paliko mane vieną tuščioje kambariuose. Aš atsiverčiau ta knygą. Pirmame puslapyje buvo tai nužmogintas, sunaikintas ir erskėčias vainikuotas "rūpintojėlis". — Prateikimas! — tariau balsiai ir, sulamdes tą knygpalaitę, išsimečiau į krepšį...

Taip yra todėl, kad mūsų jaunieji iš pat mažens negavo reikiamo dvasinio auklėjimo. Kad niekas jų nepastūmėjo į tą ar kitą idėjos kelią?; niekas jų neuždegė idėja taip, kad jie būtų pasiryžę idėjai dirbti, aukotis, reikale net gyvybę atiduoti, kaip tą darė mūsų idėjūs jaunimas nepriklausomoje Lietuvoje, ypač gi atstoliant Lietuvos valstybę ir ginant nuo priešų jos laisvę bei nepriklausomybę.

3) Kas dėl to kaltas?

Tai irgi svarbus klausimas, bet konkrečiai teks jį pamirginti kita proga, atskirai, vėliau.

4) Ar viskas čia pasakyta?

Mūsų jaunimo neturėjimas kiek reikiant dvasinės kultūros turi dar ir daugiau labai blogų pasekmių, bet jų čia konkrečiau nenagrinėsiu. Tai būtų labai skaudžių žaizdų draskymas. To nedrįstu daryti. Palieku skaitytojams visa tai pergalvoti ir padaryti savo spaudimą bei išvadas.

Toliau eisime prie kitų mūsų jaunimo neigiamųjų nagrinėjimų.

MANTAS AUKSTUOLIS

LIKĘ ITALIJOS VAIZDAI

Rytų Institutas Neapolyje.

Romoje buvau apsisotęs vieno kultūringo ukrainiečio pensijone. Pas jį lankydavosi Neapolio rytų instituto direktorius, kurs anksčiau ilgai gyveno Suomijoje ir Lietuvos padėtį gerai žinojo. Ukrainietis mus supažindino. Aš apsidžiaugiau susitikęs su mums palankiu mokslo vyru. Jis pasiūlė man aplankyti jo vadovaujamą institutą, kuriame yra sukrautos apie visas rytų tautas įvairios žinios ir jų kultūriniai laimėjimai.

Nuvykęs į Neapolį, jis man parodė suomių ir latvių skyrius. Jie buvo pilni knygų, žurnalų ir žemėlapių su istorinėmis žiniomis. Užėjom į Lietuvos skyrių. Trys nedideli kambariai su tuščiomis lentynomis... Buvo tik viena knygpalaitė — prancūzų kalba: "L'Art rustique de Lithuanie". Atseit Lietuvos primityvus menas.

Tuo metu direktorius pasiūlė ir paliko mane vieną tuščioje kambariuose. Aš atsiverčiau ta knygą. Pirmame puslapyje buvo tai nužmogintas, sunaikintas ir erskėčias vainikuotas "rūpintojėlis". — Prateikimas! — tariau balsiai ir, sulamdes tą knygpalaitę, išsimečiau į krepšį...

Vizitas propagandos ministeriui

Grįžtant į Romą, direktorius pasiūlė padaryti vizitą propagandos ministeriui. Tai buvo keistokas vizitas. Vos pasisveikinus ir pasikeitus keliais žodžiais apie Italijos ir Lietuvos santykius (tada buvo mėginama užmegzti platesnę prekybą su Italija), jis man gan šurkštokai tarė:

— Ką daro jūsų atstovas Romoje? — Jau du metai, o jis man dar vizito nepadarė.

— Atleiskit, pone ministeri, aš pasistengsiu šį reikalą sutvarkyti, — tariau sumišęs.

— Ką aš galėčiau jums padėti? — jis paklausė.

— Norėčiau pamatyti Musolinio kooperatyvinius pagrindais pastatytą kaimą ir naują filmų teatrą. — Padėkojęs išėjau į pensjoną.

Kitą rytą atvyko propagandos ministerijos automobilis ir nuvežė mane į naujai pastatytą kaimą. Apžvelgęs ūkininkus, nuvykau į miestelio kooperatyvų centrą. Tarnautojai buvo labai malonūs. Vienas mokojo prancūziškai. Aš jį pasikviečiau į šalį ir paklausiau: "Aš mačiau teigiamas puses šios sistemos, malonėkite man pasakyti ir neisuliamės į krepšį..."

(Nukelta į 5 psl.)

L. VAICIUNIENE

KURSTANČIOS VILTĮ PAŽINTYS

I. BALZEKO LIETUVIŲ KULTūros MUZIEJAUS SUDAROSTOS PAGERBTUVES

1.

Apie Balzeko įsteigtąjį Lietuvių kultūros muziejų buvau skaičiusi bet iki šiol jo nebuvau mačiusi ir nebuvau buvusi jo renginiuose. Jaučiau apie jį skaitomu ir girdimu atveju ir iš esmės pagalvodavau, kad dėl visokių priežasčių čia lietuvių ateivijos kelyje toks muziejus vienas iš reikalingų reikalingiausias lietuvių tautos ir valstybės istorinis dokumentas. Kad tik jis būtų tas iki šiol tuščios vietos užėmėjas.

1972 IV. 3. išsiėmiau iš pašto dėžutės voką su tokiu išspausdintu parašu, spaudu — "Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus". — "Balzeko Museum of Lithuanian Culture", 4012 Archer Avenue, Chicago Illinois, 60632". Atlėšus voką, pirmiausia akis pagavo lapa — blanko kampe vinjetė — Gedimino stulpuose Lietuvos valstybės ženklas — Vytis. Dešinėn lietuviškai išspausdinta — "Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus", žemiau tas pat angliškai, kairiojo kraštu žemyn tautinė juostelė.

Mane pradžiugino jau pats vokas su to-

kiu parašu, nes vien iš jo bent paštų tarnautojai sužino, kad lietuvių irgi turi savo kultūros muziejų. O tai reikiška, jog yra susikūrę ir savo kultūrą. Sava kultūra liudija savo kūrėją tautą.

Laiške, lietuviškai parašytame, prašo atsakyti, ar sutinku būti tarp pagerbiamų senų, nusipelnusių tautai ir valstybei, žmonių pagerbime, ruošiamajame Balzeko lietuvių kultūros muziejaus.

Kryptelėjusi į save, kokių ypatingesnių nuopelnų neužmatau. Senatvė kūi nėra nuopelnas, bet neišvengiama būtinybė, žinoma, kam ta būtinybė likimo yra skirta. Sutikti, ar nesutikti? Sutikau. Pirmiausia dėl to, kad pas laiškas su tokiais įvaizdžiais skelbia senos lietuvių tautos ir jos valstybės istorinę tikrovę. O tai yra retas reiškinys mūsų patriotinių, ideologinių, kultūrinių sąjungų, bendruomenių, laikraščių, vienuolių... Maža išimtimi jų raštų, laišku antraštėse net neparasyta, kad jie lietuvių

Antra, sutikau todėl, kad ruošiamam, būtent seniems, nusipelnusiems lietuvių tautai ir valstybei, tai man bus labai įdomu, kaip tai musei, ant jaučio ragu. Čia visus įrašytuosius programoje ir surašiau: Augustas Kostas; Bachūnas Marijona; Biežienė Ona; Biežis dr. Steponas; Bielskis Honorable dr. Julius; Eretas Juozas; Lacytis Martynas; Navakauskas Pranas; Sabastijonas Williams; Šileikis Mikas; Šimutis Leonardas; Skiptis Rapolas; Skir-

pa pulk. Kazys; Stankus Antanas; Švedas pulk. Jonas; Vaiciūnienė — Augustaitė Juozė; Varnas prof. Adomas; Varnienė — Kuraitytė Marija; Žemaitis Vincas; Žilevičius prof. Juozas — 21. Reikėtų dar vieno, kad būtų lygus; skaičius nepriklausomai Lietuvos paskutiniams 22-iems meams. Tas dvidešimtantrasis, daug kas pažutome, senesnis Stasys Balzekas. Į šią puokštę ne visi rudens jurginų žiedai surinkti; ji tik simbolis.

Pagerbtuvių vieta South Shore Club viešbutyje 1059 So. Shore Drive Chicago, Ill., 1972. VI. 17, didžiųjų trėnimų Sibirian dienų sudėtyje.

Paslatas, stovįs ant Mičigano ežero kranto su langais išeinančiais tiesiog į ežerą. Nežinau, kuria prasme tokia vieta parinkta, bet man ji gyvai priminė prieš 22-jus metus perplauktą vandenyną ir Amerikos krantė pirmuosius žingsnius — tą didįjį rūpestį dėl paliktos draskomos tėvynės, dėl nežinomo savųjų likimo ir dėl savęs, kur, kaip čia žengti, kad tas žengimas turėtų nors šiek tiek tokios vertės.

Štai kur ateina! Kelintos kartos nematęs nepriklausomos Lietuvos, ir jokios, lietuvis, kurio tėvai prieš glėbį metų čia atvykę iš Rusijos carų okupuotos, suvargintos Lietuvos, taip pat žengė pirmuosius žingsnius tame pačiame krante; sukvietė būrelį pirmesniųjų ir dabartinių atidavusių ar baigiančių atiduoti tiek, kiek kam bu-

vo duota, kiek kas sugebėjo, pajėgė.

Įžanginėje dalyje, vadinama kokteilū, visų susirinkusių bendra salė sušlamėjo lietuviška dvasia. Rengėjų žiniomis, senesniųjų ateivių 55 procentai, naujosios bangos 45 procentai. Pagerbiamųjų daugiau iš rusų bolševikų 1940 — 44 m. aneksuotos Lietuvos. Nors vienas nuo kitų skyrė atvykimo laikas ir iki to laiko gyvenimo būdas, bet kad būtų kokia tarp vieno ir kito geležinė siena, nebuvo jaučiama. Būriuojasi vien su kitais, apie šį bei tą pasikalba, ir t. t. Tarp visų sukinėjasi rengimo šeimninkas jaunasis Balzekas, ponis Balzekienė — Radvilaitė. Čia viena, čia kitą užkalbindami, tartum jungtį senesniųjų ateivių su dabartiniais. Čia M. Kriaučiūnienė, viena iš muziejaus bendradarbių, iš visų viena apsiirgusi tradicinius tautiniais drabužiais.

Visus labiau suartinio, surišo, parodė visų viena bendrą kilmę kiekvienam prisegtas įvardintas ant mūsų vėliavos spalvų dvilinkos juostelės valstybės ženklas, Vytis su Gedimino stulpais.

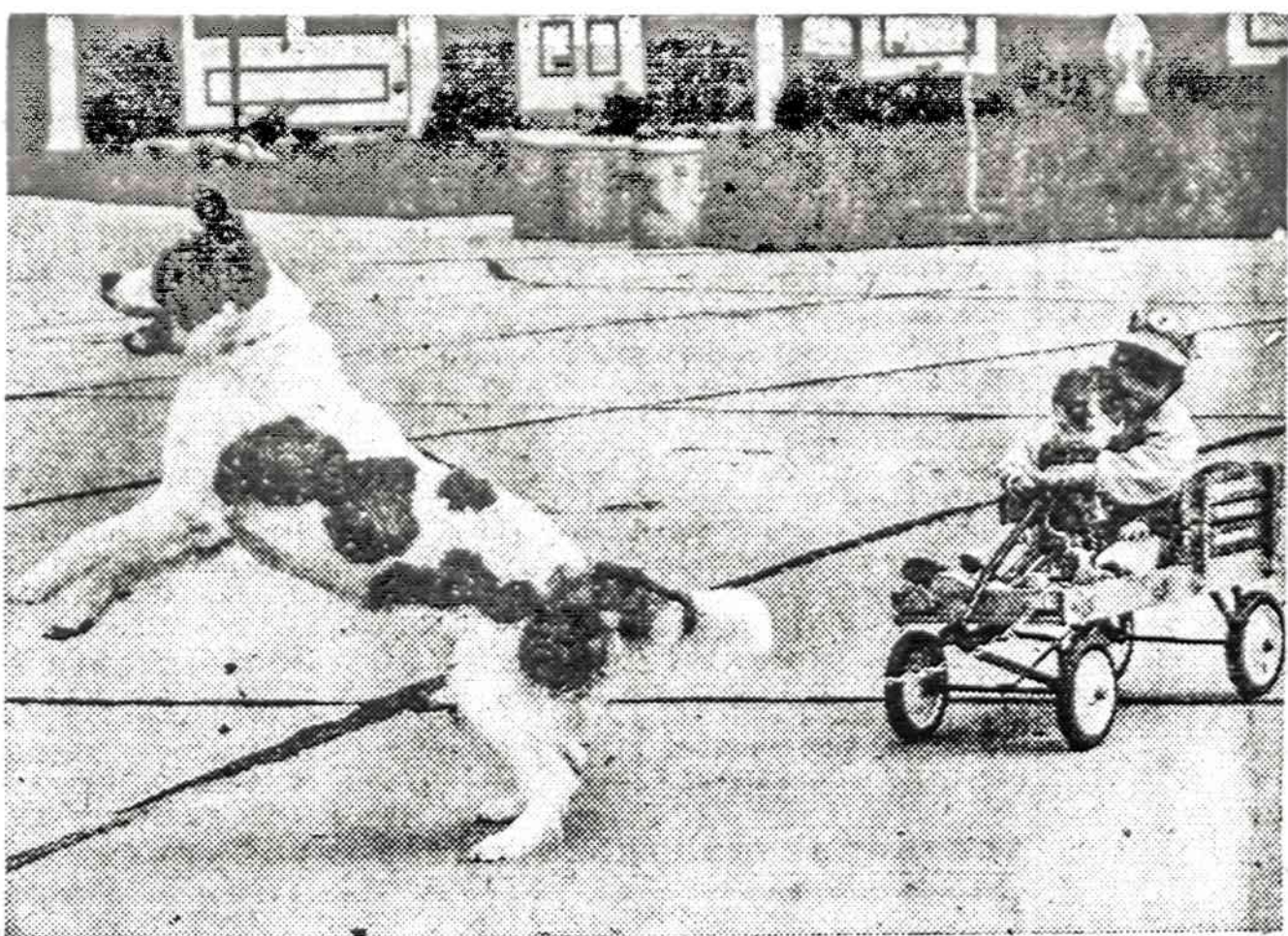
Varpui sukvietus svečius į minėjimo vakarienės salę, jiems prie stalų susiradus savo vietas, pagerbiamuosius virtinė nuvedė prie jiems skirto stalo, p. Zapolienei grojant maršą.

Viesbučio klubo stalai, žinoma, ne lino žiedo drobe ir ne jo raštais užtiesti, betgi visi baltai. Ant stalų puokštėmis žvakidės su

žvakėmis ir gėlės — bendrinis iškilnių stalas. Tame bendriniame vaizde kiekvieną kvietė į jo vietą pusiau vertikaliai padėta balta kortelė su vėliavos spalvų juostele ir su pavarde. Salia lėkštės raudvai rusvos spalvos rudeniančių lapų, programą, išpieštą lietuviškų audinių raštais. Pirmojo puslapio viršuje įrašas "Reikiame pagarbą", antrojo — "Nuosirdžiai sveikiname", — trečiajame surašyta, lietuviškai, pati programa; ketvirtojo viršuje — "Geriausio linkėjimai". Tarpais lietuviškų audinių raštų lietuvių verslininkų, įmonių pavadinimų atspaudai.

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "NAUJIENAS"

Jau pasirodė knygų rinkoje naujausioji Dan Kuraičio knyga
MAGISKUOJU KILIMU I VILNIU
336 puslapiai. — Kaina \$3.00
Geriausioji dovana yra pati naujausioji, gražiausia, lengvai parašyta knyga apie Lietuvą. Knyga galima gauti užėjus į "Naujienuos" arba užsisakius paštu. Knygų platintojai gauna nuolaidą.
Cekius arba Money orderius reikia siųsti tokiu adresu:
NAUJIENOS, 1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO 8, ILLINOIS

St. Louis, Mo., gyventojai Scott Harris 2 m. ir jo brolis Todd, 5 m. pasikinkė savo Sanbernardą ir išvažiavo pasivažinėti. Viskas gerai sekėsi, kol šuo pamatė kitą gatvės pusę katiną.

ILGAI UZTRUKES ATSIKVOSEJIMAS

Prieš kiek laiko Naujienose savo rašinėliu "Gana to jungo" buvau palietusi ligi kaukojgrisių, mūsų raštuose ir net jau kasdieninėj vartosenoj be atodairos vaikiojama, "apjungima", "apsijungima" ir visokių junginėjimų, nepaisant, ar jis kur tinka ar ne. Kalbiniais dalykais mūsų visuomenė atrodo nesidomi, nors visos liet. organizacijos ir šviešuomenė pripažįsta, kad išeivijos tikslas esąs išlaikyti lietuvių bę.

Pradedant profesorių ir baigiant mažųjų kampelio rašinėliais — visi kaip vienas tuos "junginėjimus" su ir be priešdėlių piltė pila. Kartais net trumpuose straipsneliuose tų "ap" ir "apsi"-junginėjimų suskaitau net po keliolika.

Anuomet Lietuvos vidurinėse mokyklose jei klasės ar namų

rašiniuose kokį žodį iš eilės kelis kartus pakartosi, lietuvių kalbos mokytojas tau sasiuvinio paraštėje raudonai ir pabrėžia "stil" — reiškia: nusikaltai kalbos stiliui ir užsidirbai šalia gramatikos ar sintaksės paklaidų (nuokrypų) dar ir kitoki minusą. O čia dabar juk ne mokiniukai, kurių žodynas ribotės, bet žmonės su mokslo ar visuomeninės padėties titulai, kurie yra sudilingę ne vieną plunksną berašinėdami, o vis tiek, žūt būt, įsikabinę į tą "jungą", niekaip negali juo atsistatinti. Ir neapsirktu tau man! Kad nors dėl įvairumo bent retkarčiais pavartotų kokį šviežesnį žodį.

Jei norima išsiugdyti jaunųjų laikraštinių prieauglių, save laiką rašto žmonėmis yra atsakingi už savo rodomą blogą pavyzdį. Juk vis tų pačių savokų nuolatinis vartojimas rašančiuosius supanašina, suvienodina, nuskurdina, blukina jų stilių, siaurina jų protavimą, — daro labai ribotą akiračio žmoniems.

Nenorime, kad jaunieji kartotų mūsų politines ar kitokias klaidas. Kodėl jie įtaigojami pasekti mūsų kalbinių nuosmukių? Nederėtų laikraščiams girtis, kad jie neva ne tik šviečia skaitytojui, bet jį ir ugda (formuoja). Čia, žinoma, turio galvoje ne tik tą nelaimingą "junginėjimą", bet apskritai visas kalbines negeroves. Ar ir jos būtinai turės patekti į "ateties kartoms" skiriamą kultūrinį palikimą? Mat, laikantis madingo ir pas mus vis labiau dabar įsigaliojęs nusistatymo, reikia juk pateisinti ir arginti kad ir aiškių blogi, jei tik jį įminka daugumas.

Padėtis "jungo" atveju atrodė tapusi visai beviltiška. Netikėtai š. m. "Draugo" 225-o n-rio "laikų skyrelyje" J. Kupronis pasiskundžia minėto dienraščio redakcijai, jis esąs nepatenkintas, kam straipsnių apie Lietuvos Vyčius ir Pasaulio Liet. Jaunimo Sąjungą jo pavartotos žodžius "apjungti" ir "apsijungti" korektoriaus pakeitęs į "sujungti" ir "susijungti".

"Draugo" redakcija savo prieraše teisinasi, kad jokiam liet. kalbos žodyne neradusi "apjungti" ar "apsijungti", o tik "sujungti". Taip esą pamokėjęs prof. A. Salys "Laikų Lietuviams" š. m. 6-me n-ry.

Labai apgailestina, kad "Draugo" redaktoriai tik dabar apsižiūrėjo, tik dabar pavertė žodynu ir įsidėjo galvon prof. Salio šiuo reikalu paaiškinimą. Užuot metų metais be perstojo "apsijunginėjus", skaitytojus ir pradedantius rašinėti klaidinūs, bent jau redakcijos galėtų nuolat kaisiojamus abejotino tikslumo žodžius pasitikrinti ir nuo netinkamo jų vartojimo mėginti žmones atpratinti. Mūsų laikraščių redakcijose šalia visokių "moderatorių", "komentatorių" ir "prisistatinėtojų" reikalingiausias bene būtų žmogus, besirūpinąs laikraštinės kalbos pakankamu lietuviškumu!

J. Kupronis savo laiške prikiša "Draugui", kad, ištaisius "apsijungimą" į "sujungimą" nukentėjęs jo straipsnis. Esą "sujungimo" ir sąjungos są-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS SPAUSTUVES DARBININKAS

Teks dirbti prie knygų ir laikraščio spausdinimo darbų.

Norinčius pamokyt, pamokysime. Geras atlyginimas ir malonios darbo sąlygos. Nuolatinis darbas. Prašome telefonuoti HAYmarket 1-6100.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

vokos turinčios suliejimo, priverstinumo, tapatybės netekimo prasmę. O jo pavartotos posakis — "apsijungimas" apie Liet. Bendruomenės vėliavą turįs įvairiaspalvių gėlių bukietą prasmę.

Jeigu J. Kupronis norėjo pabrėžti reikala atskiroms organizacijoms apie Liet. B-nės vėliavą, kaip jis sako, apsiungti, tai žodis "jungtis" šiuo atveju mažiausiai tinka. Bet koks "jungimas" reiškia labai ankštą dalykų ar reiškių sugretinimą, glaudų susiejimą. O tatau jau prieštarauja paties rašėjo nusistatymui — nesuliedinti, nesutapinti... Ar ne geriau būtų apie vėliavą spieštis, burti, rinktis?

"Apjungos" mūsų kalboje visai nėra — nėra nei "apjungimo" nei "apsijungimo". Nėder sauvaiškai graibstyti žodžių, neturinių atamos mūsų gyvojo kalboje.

WANTED
CERAMIC ENGINEER OR
TECHNICIAN
Familiar with all phases of china or porcelain. Knowledge of raw materials, preparation and control is important.
Opportunity for right person in a modern plant close to Chicago in a very desirable area.
CALL 262-2673
after 6 P. M.

WELDER
Experience necessary in Both Arc and Heli Arc light gauge Stainless Steel. Steady work — Day shift. Insure your future.
Call Mr. ALLEN for appointment.
722-2200

WELDERS — JOB SHOP
MIG (wire). Must read blueprints. Permanent. Overtime. Benefits. Located in Franklin Park.
766-5342

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

HOUSEKEEPERS
North Side Rectory needs two Housekeepers. Live-in. Color TV.

• GOOD PAY
• BLUE CROSS-BLUE SHIELD
• PENSION PLAN.
Pleasant Surroundings.

ST. ITA'S CHURCH
5500 N. BROADWAY 271-0309

SECRETARY
Law office. Legal experience not necessary but helpful. Good shorthand and typing required. Steno experience necessary. New office in Chicago in IBM building.
Salary commensurate with qualification.
CALL 222-0400

CLERK - TYPIST
Experience in office routine including dictaphone transcribing. Plenty of variety. Good fringe benefits. Salary commensurate with ability.
Call Mr. JOHANEK 384-5600
BORG-ERICKSON CORP.
1133 N. KILBOURN

PENSIONER LADY
for companion to slightly handicapped lady. Light housekeeping and cooking. Live in quiet suburban location. Room and board and small salary.
423-1446

REIKALINGA
TUVES DARBININKA
Healthy Food Restaurant.
3236 So. HALSTED ST.
TEL. 326-2724

singumo mokslus bakalauro laipsniu Illinois u-to Circle campus. Ji padavė pareikimą jaunųjų nusikaltėlių haismės proceso bei nusikaltimų prevencijos tarnybai. Ji yra skautė, aktyvi miesto skaučių vadovybėje. Jos pareikimu ta jaunimo organizacija ne tik duoda gero auklėjimo pagrindus, bet ir apsaugo jaunuosius nuo blogų įtakų ir nusikaltimų.

— "SALFAS" ir Rengimo Komitetas prašo visuomenę remti sportininkų išvyką į Vak. Europą. Išvykos laikas jau nebetoli, tačiau numatyta suma dar nesurinkta. Laimėjimo bilietai platintojai prašomi baigti platinti jiems skirtą kontingentą. Atkarpas gražinti iki liepos 25 d. Traukimas įvyks liepos 29 d. 8 val. p. p. laike pobūvio p. Rudžių ir dr. Mažeikos patalpose. Visi yra nuširdžiai prašomi dalyvauti tame mini - piknike. Taip pat visa lietuviškoji visuomenė prašoma dalyvauti iškilmingose atsisveikinimo vakarienėse Martiniقه restorane rugpjūčio 19 d. 6:30 val. p. p. Bilieto kaina 15 dol. asmeniui. (Pr.)

— Carol A. Genutylė ir William D. Dubauskas iš Gage Parko apylinkės baigė de Paul universitetą magistro laipsniais.

— Jean Jasutylė iš Gage Parko apyl. baigė administracijos ir kriminalinės teisės bei tei-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISIMOKĖJIMAIS.

DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

NORITE PIRKTI
AR PARUOTI NAMĄ?

SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS

FIRESIDE REALTY —

Tel. 585-2064

Čia būsite užtikrintai sažiningai aptarnauti.

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS
DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNO-
JAMO TURTO PIRKIMAS — PAR-
PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

GRAŽU — PUKU

VIENUOLYNO PASONEJ iškilus
2 aukštų mūras. Naujas gazu šildy-
mas. Izoliuotas stogas. Iškelti vamz-
džiai. Šviesus kambarius beismante.
Mūro garažas. \$29,500.

ARTI PARKO skoningas Octagon
mūras. Gražiai pradėta, greit galima
užbaigti. \$23,900.

ARTI MARGUCIO geras pajamų
mūras. Alumin. langai. Naujas gazu
šildymas. Garažas. \$17,900.

4 BUTU MURAS Marquette Parko
riboje. Naujas gazu šildymas. Nau-
jas garažas. Ekstra platus lotas. —
\$36,000.

GRAŽUS 6 KAMBARIŲ MURAS
prie vienuolyno. Naujas gazu šildy-
mas. Garažas. \$19,900.

6 BUTU 15 M. MURAS. Anie \$12,000
našamu. Maži takai. Į pietus nuo
Talman banko. Pirkėjui pelningas.

BARGENAS. 2 aukštų apartament-
inis mūras. Prie parko. Apie \$18,000
pajamų. Naujai sutvarkytas beismantas.
Vertas \$68,000 ir daugiau. Pa-
matykite.

PALIKIMO MURAS atneša \$4,000
nuomos. Naujas gazu šildymas. Mūro
garažas. Tik reikia \$18,000.

MODERNUS 15 M. MURAS. Cen-
tralinis oro vėsinimas. Irengtas beis-
mantas. 1½ vonios. Garažas. —
\$24,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Mar-
quette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

7 M. MURINIS 3 butu ir 2 biznio
patalpų. Kiekvienas vienetas atski-
rai šildomas ir šaldomas. Gražiai
irengtas sklypas. \$9,420 pajamų i-
metus. Išlaidos — mokesčiai, vanduo
ir andrauda. Investavimas duoda
virš 10% pelno.

MURINIS BUNGALOW 5 kambarių,
2 miegamų. Labai švariai užlaikytas.
Geri kilimai. Gražiai aptvertas ki-
mas. 65-ta ir Maplewood.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd ST. (prie Sacramento)

Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengtu mieste ir užmiesty naujus ir
perstatu senus visų rūšių namo ap-
šildymo pečius, air-conditioning, van-
dens boilerius ir stogu rūši (gutters).
Dirbu greit, sažiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-8447

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2446 WEST 69th STREET

Tel.: Rmpublic 7-1941

K. IRINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai,

tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nuda-
žomi. Darbas atliekamas sažiningai
ir gerai, prityrusių darbininkų. Ka-
nos nebrangios.

3518-M W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST.

CHICAGO, IL 60608

Šiuntėnų dol.

□ Prašau siųsti Naujienas per mane užsakiusiam naujam skaitytojui.

□ Užsakau Naujienas savo _____ kaip dovana

_____ proga.

□ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nereikėtų

siųsti raginimo.

□ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis su

susipažintų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____

ADRESAS _____

PAVARDĖ IR VARDAS _____

ADRESAS _____

Parašas _____

NAUJIENOS, CHICAGO, ILL. — TUESDAY, JULY 2, 1972